

Praha 11. listopadu 2024

Na spravedlnost není nikdy pozdě. Navyšujeme důchody bojovníkům za svobodu, prominentům se penze naopak snižují

Nejen v souvislosti s blížícím se výročím událostí 17. listopadu 1989 je nutné si stále připomínat ty, kteří měli v období totality odvalu bojovat za svobodu a demokracii. Na základě novely zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu se 430 osobám z řad disidentů zvýšil starobní důchod. Naopak 177 představitelům komunistického režimu se důchody snížily, a to často o tisíce korun. Jedná se tak o symbolické vyrovnání se s minulostí.

Od 1. 3. 2024 je účinná změna zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu. „Když se podíváme na změny, které jsme provedli, jedná se o symbolické narovnání křivd a podporu lidem, kteří byli účastníky druhého a třetího odboje. V rámci legislativní úpravy došlo k navýšení důchodů u celkem 430 osob, přičemž průměrné zvýšení u jednotlivce je 4 400 korun měsíčně. Celkové náklady na toto zvýšení měsíčně činí zhruba 1,9 milionu korun,“ vysvětlil ministr práce a sociálních věcí **Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

Účastníci boje proti totalitě mají díky legislativním úpravám vždy nárok na starobní důchod při dosažení důchodového věku, i když nesplní podmínku potřebné doby pojištění. Mají zároveň nárok na důchod ve výši odpovídající minimálně průměrnému starobnímu důchodu. V blízké budoucnosti by mělo také dojít k odškodnění osob, které byly nuceny k emigraci v rámci tzv. akce Asanace. Příslušná předloha je v gesci Ministerstva vnitra a nyní je již v meziresortním připomínkovém řízení.

„Prominentům komunistického režimu naopak důchody snižujeme. Ve spolupráci s Českou správou sociálního zabezpečení jsme přistoupili ke snížení důchodů u zhruba 180 osob. V těchto případech je průměrná částka snížení 1 473 korun měsíčně. Nejvyšší částka snížení činí 7 075 Kč měsíčně,“ uvedl ministr Jurečka. Průměrná výše důchodu zmíněných osob po snížení činí 24 254 Kč měsíčně. Snížení těchto důchodů představuje fiskální úsporu v rozsahu cca 3,2 milionu Kč ročně. Souhrnně proti prvoinstančnímu rozhodnutí o snížení důchodu podalo 30 osob námitky.

Seznam komunistických prominentů čeká rozšíření

MPSV zároveň ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů připravilo návrh zákona, který rozšiřuje seznam komunistických prominentů kvůli snížení starobního důchodu. Plánovaná účinnost zákona je příští rok na podzim. Konkrétně se úprava bude týkat například členů Ústřední kontrolní a revizní komise, náčelníků štábu Lidových milic v krajích a okresech, ideologických tajemníků okresních a krajských výborů KSČ či vedoucích pracovníků operativních útvarů StB. Celkem se jedná asi o 2 tisíce osob.

„Existují hodnoty, které nelze vyměřit penězi, ale na spravedlnost a zadostiučinění není nikdy pozdě. Neměli bychom zapomínat na to, že zlo má konkrétní tvář,“ dodal **Ladislav Kudrna, ředitel ÚSTR**. Tato instituce připravuje seznam osob, u nichž dojde ke snížení důchodů.